

Open Huis Bijeenkomst van zaterdag 3 september 1994:

"De computer als radix-interpretator" door Drs. Piet Kerkhof

Inleiding

Piet Kerkhof was assistent accountant, huisarts, acupuncturist, universitair docent en onderzoeker en werd pas tijdens zijn tweede Saturnus-return door de astrologie gegrepen.

Op veel terreinen rukt de computer op om taken van het menselijk intellect over te nemen. In de astrologie rekent de computer niet alleen, maar wil hij ook wel het leveren van kant-en-klare interpretatie voor zijn rekening nemen. Hoe werkt dat?

Meer en minder geavanceerde computer-duidingsprogramma's bieden een mooie gelegenheid om te onderzoeken hoe het astrologische "duidingsdenkproces" i.h.a. verloopt. Het is zelfs mogelijk om in een expert-systeem, opgebouwd met de hulp van een veel publicerende astrologe als Liz Greene, interpretatietechnieken op het spoor te komen die in geen van haar boeken zijn te vinden. Piet Kerkhof rapporteert over zijn onderzoek waarbij de Psychologische Horoscoop Analyse van Liz Greene en Alois Treindl uit Zürich centraal staat.

Wat is de Psychologische Horoscoop Analyse?

De Psychologische Horoscoop Analyse (PHA) is een interpretatie van de radix, voortgebracht door een expertsysteem (soort computerprogramma), waarin de duidingsmethodiek van Liz Green is verwerkt. Het technische gedeelte wordt gedaan door Alois Treindl van de Astrodienst in Zürich. Het resultaat is een boekwerkje van ongeveer 30 pagina's tekst. Het kost f. 105,-

Het onderzoek wat Piet Kerkhof heeft gedaan kan getypeerd worden als beschrijvend en explorerend en omvat als thema de methoden en technieken in de astrologie.

Herkenning van PHA's

Een klein experimenteel onderzoek, dat buiten dit kader valt, en dat verder weinig is uitgewerkt is het volgende. Proefpersonen kregen drie verschillende Psychologische Horoscoop Analyses (PHA's) voorgelegd met de vraag de goede, dat wil zeggen op basis van de juiste horoscoopgegevens samengestelde PHA eruit te halen. Dit lukte weinig mensen. Opvallend was dat leken op het gebied van astrologie er meestal de horoscoop met de meest sympathieke beschrijving uithaalden en dat mensen met astrologische kennis hun eigen horoscoop eruit haalden. Blijkbaar herkenden ze zoveel bestanddelen in de PHA uit eerdere interpretaties of eigen bestudering van hun horoscoop, dat ze vrijwel steeds de goede, dus hun eigen PHA eruit haalden.

Hoe kwam Piet Kerkhof ertoe dit onderzoek te gaan doen?

Van de eerste kennismaking met hoe astrologen interpreteren viel vooral het rommelige karakter ervan op. De ene keer werden horoscoopfactoren benadrukt, een andere keer niet, zonder verdere reden. Op zoek naar de logica achter de duiding kwam Piet Kerkhof terecht bij methodes voor computerinterpretatie. Die van Liz Green en Alois Treindl zijn tot nu toe de meest geavanceerde die er bestaan op dit gebied.

Veelheid van horoscoopfactoren.

Het probleem waar het hier om gaat is hoe kom ik van de vele variabelen die er in een horoscoop zijn tot een enigszins beperkt, te bevatten geheel.

Hierbij zijn er drie mogelijkheden:

- 1) Het kookboek-idee, waarbij elke factor een betekenis heeft in de vorm van een stuk tekst. Zonder dat daarbij op nadruk en samenspel van variabelen wordt gelet.
- 2) Een totaal geïntegreerde horoscoop, waarbij er een onoverzichtelijk aantal van ongeveer 250.000 stukjes tekst ontstaan
- 3) Een themahoroscoop, waarbij er bepaalde patronen uit een horoscoop worden gepikt en daaraan worden stukjes tekst verbonden.

Dit laatste is de manier waarop de PHA en Liz Green werkt. De vraag is nu hoe gaat Liz Green daarbij te werk. Speciaal voor astrologen is interessant welke horoscoopfactoren bij welke tekst hoort, want in de PHA staan geen astrologische termen.

Werkwijze Liz Green

Elke astroloog heeft zijn eigen keuzes en aannames vooraf. Dit geeft gelijk al een beperking van het totaal aantal mogelijkheden uit een horoscoop. De belangrijkste van Liz Green zijn de volgende:

- Ze werkt met planeten in tekens en huizen
- Ze kijkt niet naar inconjuncties
- Ze hanteert een orb van 10 graden voor conjuncties, opposities en driehoeken. (Voor sextielen een kleinere orb). Hierbij is een nauwere orb niet sterker werkzaam dan een ruimere orb.
- Van de aspecten naar Ascendant en MC tellen alleen conjunctie en oppositie mee.

De PHA is therapeutisch, niet astrologisch.

Astrodata, ook uit Zürich, geeft ook dergelijke horoscopen uit. Hier staan wel astrologische termen in. In de PHA van de Astrodienst van Alois Treindl zijn deze bewust weggelaten. De reden is dat de PHA een therapeutisch instrument is en dat de astrologische achtergrond ervan daarom moet verdwijnen.

De teksten zijn Jungiaans georiënteerd en met veel gevoel voor taal samengesteld en goed geschreven, wat de hoogste kwaliteit is van de PHA, en wat tevens de grote populariteit verklaard volgens spreker. Wereldwijd zijn er 500.000 duizend PHA's verkocht. Heb je weinig affiniteit met de Jungiaanse manier van denken dan zal deze PHA minder aanslaan. Sommige mensen kunnen zich niet vinden in het wollige taalgebruik.

De PHA uiteengerafeld.

Piet Kerkhof heeft 128 PHA's met elkaar vergeleken en is op die manier erachter gekomen hoe Liz Green te werk gaat. De PHA bestaat altijd uit een vaste indeling met de volgende onderwerpen.

- I. Uw psychologisch Type. Dit is gebaseerd op de elementen
- II. Karakter en Schaduw. Het meest uitgebreide gedeelte, waar ook de meeste aandacht aan is besteed, ook in het programma en tevens het moeilijkst om erachter te komen op welke horoscoopfactoren deze is gebaseerd.
- III. De familieachtergrond.
- IV. Relatiepatronen.
- V. Wegen tot integratie. Dit is het meest eenvoudige gedeelte. Het bestaat uit een tekst over de Zon en Saturnus in de huizen.

Onder deze hoofdstukindeling komt een aantal thema's aan bod. Uiteenlopend van 2 tot 12 per hoofdstuk. Bijvoorbeeld "drang tot zelfstandigheid" of "het leven als nabootsing van de kunst" of "een mystieke liefdesopvatting die problemen geeft in het dagelijks leven". Bij de vergelijking van de vele PHA's bleek dat de teksten onder deze kopjes telkens hetzelfde zijn. Hier zijn we dus bij de teksten zoals die in de computer staan. De kookboekrecepten zagezegd. Er zijn enkele uitzonderingen voor man/vrouw verschillen. Alleen bij Hoofdstuk VI is de tekst verschillend samengesteld. Deze bestaat soms uit 3,4 of 5 alinea's. Bepalend hiervoor is het al of niet voorkomen van bepaalde patronen in de rest van de horoscoop die, naast Zon en Saturnus in 7, mede van belang zijn bij het aangaan van relaties.

Het Superieure element

Op deze manier kwam Piet Kerkhof erachter welke duidingsregels Liz Green dus gebruikte en het bleek dat deze regels in geen van haar boeken te vinden zijn. Het superieure element is niet het element waar de Zon in staat of waar de meeste planeten in staan, maar het element dat staat tegenover het meest lege element. Voorbeeld: het minst in Aarde geeft dus Vuur als superieur. Voorbeeld: het minst in Lucht geeft dus Water als superieur. De planeten en de Ascendant tellen allemaal als één. Mc en Maanknoop tellen niet mee.

Een onderbezet element geeft daarbij een iets andere tekst, meer richting spanning en conflict met superieur, dan een onbezet element. Voorbeeld: Vuur superieur en Aarde onderbezet geeft meer spanning dan Vuur superieur en Aarde onbezet.

Het hulpelement wordt bijvoorbeeld bij Vuur superieur ofwel Lucht of Water. De keuze tussen deze twee is bij gelijke bezetting ook nog gebaseerd op planeten in hoekhuizen en heer van de ascendant die dan zwaarder tellen.

Het kopje 'Het huwelijk van de ouder' (onderdeel van Hoofdstuk 3) is niet altijd aanwezig. Dit is goed te begrijpen omdat Liz Green hiervoor o.a. de harde aspecten en de driehoeken tussen Zon en Maan gebruikt als kenmerk. Komt zo'n aspect niet voor dan is er blijkbaar geen kenmerkend patroon in de horoscoop.

In uitzonderlijke gevallen kan het voorkomen dat elementen gelijk zijn bezet of dat er twee lege elementen voorkomen. Daar zijn aparte teksten voor.

Karakter en Schaduw.

Het meest ingewikkelde Hoofdstuk is zoals gezegd Karakter en Schaduw, waar deze twee worden ondergebracht in een bepaald type bijvoorbeeld zoals 'de idealist' of 'de introvert' of 'de dichter' of 'de puer/senex'. Ingewikkeld in de zin dat er uit de 128 PHA's niet kon worden afgeleid hoeveel arche(typen) er worden gebruikt en waar de score op is gebaseerd. Op het oog totaal verschillende horoscopen scoorden op het zelfde type. Op een gegeven moment is Piet Kerkhof met deze vraag naar Alois Treindl gestapt, die nogal opkeek van iemand die zich zo hierin had verdiept, dat het er op leek of iemand bezig was het programma te kraken. Dit is echter nooit de bedoeling geweest van Piet kerkhof. Hij kreeg gedeeltelijke antwoord op zijn vraag. Toen bleek dat er 19 verschillende Archetypen werden gebruikt. Elk type bestaat uit verschillende paragrafen. Één paragraaf blijkt in alle onderzochte PHA's voor te komen en geeft dus de kerninhoud weer van het betreffende archetype.

Het blijft echter de vraag op welke horoscoopfactoren deze archetypen worden gebaseerd en gezien de namen van de typen is het ook moeilijk daar eenduidig horoscoopfactoren aan te koppelen. Veeleer zal het de bedoeling van Liz Green zijn geweest een meer algemene beschrijving van typen te maken waarin een groot deel van de mensen zich zal kunnen vinden, maar dit blijft gissen. Feit is dat de helft of meer bestaat uit adviezen die voor iedereen goed zijn.

'Frames en Slots'

Het bezoek aan Zwitserland leverde verder informatie op over het computerprogramma en met name over het Hoofdstuk Karakter en Schaduw. Hierin wordt gewerkt met frames en slots. Een frame is een serie van bijvoorbeeld 12 slots. Dit zijn telkens horoscoopfactoren die Liz Green heeft uitgekozen en die allemaal wijzen op een bepaald archetype. Om op dit type te scoren moeten er minstens 5 van de 12 aanwijzingen (slots) in je eigen horoscoop staan. Een slot is bijvoorbeeld 'meer dan twee planeten in Kreeft' of 'Mars in hard aspect met Neptunus'. Dit rekt de computer natuurlijk automatisch uit. In feite wordt hiermee een integratie bereikt van veel meer factoren dan een astroloog waarschijnlijk gebruikt voor een duiding. Een bekende ongeschreven regel is dat pas bij drie aanwijzingen in dezelfde richting in een horoscoop er sprake is van het uitwerken van een eigenschap. Vergelijken we dit met de manier waarop de frames en slots werken dan is dit veel meer verfijnd en veel uitgebreider.

Overige computerhoroscopen van de Astrodienst

Over de hele wereld zijn er nu ongeveer een half miljoen PHA's uitgegeven. Er kan ook een relatiehoroscoop of een kinderhoroscoop worden besteld. De programma's hiervoor zijn later ontwikkeld en hierin kon de ervaring worden verwerkt die Liz Green in samenwerking met de Astrodienst had opgebouwd met de eerdere radix PHA's.

Boeken van Liz Green en de PHA

Om de consistentie na te gaan van PHA en de boeken van Liz Green werd het geval Paul bekeken. Dit staat beschreven in 'Samenspel'. Een PHA van de teruggerekende horoscoop van deze persoon vertoont een treffende gelijkenis met wat in Samenspel erover staat. Een ander geval betreft 'Linda' beschreven door Howard Sasportas in "Dynamics of the Unconscious (p. 67) met wie Liz Greene jarenlang samenwerkte in een Astrologisch Instituut. Deze vrouw presenteerde zich tijdens een seminar als een Victim-type en Sasportas leidde dit af uit de Yod. Een PHA op basis van haar horoscoop levert echter geen Victim-archetype op. Conclusie: Deze casuïstiek wijst erop dat Liz Greene's interpretatietechniek, die (via het expertsysteem) ten grondslag ligt aan de PHA, consistent is met haar manier van interpreteren zoals die naar voren komt in een van haar boeken. De interpretatietechniek van Sasportas is anders. Dit zou in dit geval verklaard kunnen worden door het betrekken van de inconjuncten. Inconjuncten worden niet meegenomen in de PHA.

Vragen van aanwezigen.

Vraag: Is het verschil man vrouw van belang bij PHA?

Antwoord: Niet bij het hoofdstuk 'Karakter en Schaduw', wel bij het hoofdstuk 'Familieachtergrond.'

Vraag: Wat is de orb van planeten in de huizen?

Antwoord: 3 graden bij hoekhuizen en 1 graad bij overige huizen

Vraag: Hoe zijn de reacties op de PHA's?

Antwoord: Het is de energie die je erin steekt om ze goed te lezen en er mee bezig te gaan, die er ook weer uit komt en bepaald of het al of niet klopt. Een PHA als cadeautje voor iemand levert daarom meestal niet meer op dan een vage herkenning.

Iemand als Jack Chandu beweerde met zijn methode een herkenning of tevredenheid bereikt te hebben van 75%, wat zeer goed is.